

ВХ. № 1090/НО-05-06/ 25.11.2024 Г.

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ина Йосифова Анева,

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания,

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ,

определена съгласно Заповед № 65/04.10.2024 на Директора на ИБЕИ – БАН за член на научното жури,

относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“,

по професионално направление 4.3. Биологични науки, научна специалност „Ботаника“ за нуждите на секция

"Приложна ботаника", отдел "Растително и гъбно разнообразие и ресурси",

обявен в Държавен вестник бр. 66/06.08.2024

1. Общо представяне на получените материали по конкурса

В обявения конкурс за нуждите на секция "Приложна ботаника", отдел "Растително и гъбно разнообразие и ресурси" е подал документи единствен кандидат – гл. ас. д-р Боряна Здравкова Сиджимова

Документите на кандидата, представени за участие в конкурса са в съответствие със Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИБЕИ - БАН.

Общият брой научни публикации на гл. ас. д-р Сиджимова в базата данни Scopus е 26. В хабилитационния труд са включени 7 публикации, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), а извън хабилитационния труд са представени 15 публикации, които са отразени в справката за съответствие с изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Научната продукция на гл. ас. д-р Боряна Сиджимова представлява значим принос върху хемотаксономията, алкалоидния състав и биологичната активност на растения от семейство Amaryllidaceae. Нейните публикации ясно демонстрират високото качество и значимост на научната ѝ работа. Тя успява да съчетае задълбочеността на теоретичните изследвания с приложимостта на резултатите, което я прави изключително ценен изследовател в областта на фитохимията на лечебните растения.

2. Кратко представяне на кандидата

Гл. ас. д-р Боряна Сиджимова е утвърден специалист в областта на ботаниката и фитохимията. Научната ѝ кариера започва през 2001 г. – като биолог в Института по ботаника на БАН, където през 2004 г. става редовен докторант и през 2008 г. защитава своята тема на дисертация „Биологично и фитохимично проучване на видове от род *Galanthus* L. (Кокиче) в България“ и придобива образователната и научна степен Доктор. От 2013 г. до момента заема длъжността главен асистент, като активно участва в национални и международни проекти, в които осъществява редица фитохимични изследвания, ресурсна оценка на лечебни растения и мониторинг на консервационно значими видове. Тя има значителен принос в разработването на планове за управление на защитени територии и действия за опазване на видове растения. Цялостната ѝ професионална ангажираност е доказателство за нейната активна роля в научните изследвания и устойчивото опазване на природното богатство, като тя неизменно допринася с експертния си опит и отдаденост към всеки проект, в който участва.

Д-р Боряна Сиджимова е активен член на изследователската група „Ресурсна оценка и мониторинг на редки лечебни и ароматни растения“, която ръководя. Нейният принос към дейността на групата, включително разработването на иновативни подходи за изследване на химичния състав и биологичната активност на редки растителни видове, е изключително значим и високо ценен.

3. Оценка на научните трудове и приноси

Д-р Сиджимова участва в настоящия конкурс с научни трудове, които покриват и надхвърлят необходимия минимум по ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение: по показател А – 50 т. от дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“; по показател В – 110 т. от 7 публикации (при необходими 100 т.); по група показатели Г – 250 (при необходими 220 т.) и по показател Д (цитирания) – 84 т. (при необходим минимум от 60 т.). Наукометричните показатели на кандидата са отлични.

Основните акценти в работата на д-р Сиджимова – изследвания върху алкалоидния състав, хемотаксономията и биологичната активност на представители от подсемейство *Amaryllidoideae* на семейство *Amaryllidaceae*, са изключително актуални в контекста на световните научни тенденции. Темата за алкалоидите е особено важна поради разнообразните им фармакологични приложения, включително в лечението на

невродегенеративни заболявания, които за съжаление стават все по-актуални. Д-р Сиджимова допринася със своите значими резултати, като идентифицирането на нови алкалоиди, хемотипове и биосинтетични пътища, което поставя основа за нови изследвания в областта. Нейната работа върху представители на род *Galanthus* и разширяването на изследванията върху други представители на *Amaryllidaceae* демонстрира последователност, систематичност и научна оригиналност. Значимостта на нейните проучвания е подсилена от приноса ѝ към разкриване на таксономични и хемотаксономични различия в рода *Galanthus* и други важни видове, като същевременно предлага нови източници на ценни алкалоиди за фармацевтичната индустрия.

Освен фундаменталния си научен принос, нейните публикации адресират и практически проблеми, като например устойчивото използване на природните ресурси и култивирането на редки растения, което е от голямо значение за опазването на биоразнообразието. Това я поставя сред водещите изследователи в областта на приложната ботаника.

В заключение, научните трудове и работата на гл. ас. д-р Боряна Сиджимова не само демонстрират изключителна научна продуктивност, но и подчертават нейния принос към устойчивото управление на природните ресурси и приложението на научните знания в практиката. Те напълно отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност "доцент" и заслужават висока оценка.

4. Обща оценка за съответствието на кандидата по условията на конкурса

На основание на представените по конкурса документи от д-р Боряна Здравкова Сиджимова убедено смятам, че тя напълно отговаря, а дори и надхвърля критериите за доцент, определени от условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на ЗРАСРБ, Правилника на БАН и Правилника на ИБЕИ – БАН. Изследователският ѝ профил напълно съответства на изискванията за обявената длъжност.

На базата на постигнатите научните приноси и достойнствата на кандидата д-р Боряна Здравкова Сиджимова, убедено препоръчвам на членовете на Научното жури да подкрепят нейния избор за академичната длъжност „Доцент“ по научна специалност: „Ботаника“ за нуждите на секция „Приложна ботаника“, отдел „Растително и гъбно разнообразие и ресурси“.

София, 25.11.2024

доц. д-р Ина Йосифова Анева